

Setembre crític | | Actualitzat el 16/03/2023 a les 15:00

Czarina Musni: «A Filipines, hi ha defensors dels drets humans a la presó»

Entrevista a Czarina Musni, advocada filipina refugiada a Barcelona que ha intervingut al Mobile Social Congress | La lletrada assegura que de manera «implícita» la indústria tecnològica contribueix en la persecució de les persones que defensen els drets humans

L'advocada Czarina Musni, originària de Mindanao (Filipines), forma part de la Union Peoples' Lawyers in Mindanao, afiliada al National Union Peoples' Lawyers, unes entitats que ofereixen assistència gratuïta a les víctimes de violacions de drets humans com poden ser les comunitats indígenes que reben la pressió de les empreses mineres, que volen extreure materials per als mòbils. Arran d'això, ha estat víctima d'amenaçes en el seu país, on no pot tornar, i des del 2021 viu com a refugiada a Barcelona. El passat dijous 2 de març va intervenir en el Mobile Social Congress per explicar la seva experiència.

Com a advocada heu defensat els pobles indígenes i originaris de les Filipines, entre altres coses, contra l'extracció minera. Quina és la situació?

La meua organització donem assistència jurídica per defensar els drets d'aquells sectors marginals de Filipines, com la població indígena que ha estat víctima d'assetjament i agressions per part de les empreses mineres. També, els hi oferim coneixement sobre la legislació. Per exemple, en el cas d'una concessió minera que entra en un territori ancestral, els indígenes tenen el dret de dir

que no volen que entri.

Com està afectant la mineria als pobles originaris?

Les mineries volen operar en els territoris ancestrals perquè són rics de recursos naturals com el níquel, el coure o l'or. Aquesta activitat afecta la terra, el seu territori i a la seva cultura vinculada a l'ecosistema. Això què vol dir? Doncs que també afecta la seva identitat, que està molt arrelada a la terra.

Czarina Musni viu refugiada a Barcelona a causa de la persecució que pateix a Filipines Foto: Josep Comajoan

Com es cou aquesta persecució?

Són sotmesos a la força i, també, amb denúncies d'activitats delictives inventades. No només com a delinqüents comuns, sinó delictes greus relacionats amb la naturalesa. Com advocats, oferim tota la nostra capacitat de defensa i d'ofensiva per protegir-los. Un altre fenomen és etiquetar-los de comunista. Malgrat que això no seria un delictes i que l'ONU reconeix la llibertat política, aquells que defensen els drets humans i critiquen al govern, els titllen de comunistes que, a Filipines, són comparats amb terroristes i són l'enemic. Els que combaten la mineria són perseguits i amenaçats per defensar els seus territoris ancestrals.

El Centre de Sindicats i Drets Humans (CTUHR) de Filipines també ha denunciat les condicions laborals i la vulneració de drets a les fàbriques vinculades a la indústria electrònica de les Filipines. Com és aquesta situació?

Està tot entrellaçat: l'or, el níquel o el coure després van a les fàbriques. A Filipines, hi ha zones franques industrials, entre elles, del sector electrònic, per les quals el govern utilitza terrenys

públics per a la inversió d'empreses estrangeres amb finalitats de fabricació. A més, la mà d'obra també és filipina i la idea és que hi hagi com més persones treballadores millor. Per un costat, els sindicats denuncien que hi ha una qüestió de no regularització del treball i, per tant, de contractualització. D'altra banda, també hi ha una qüestió de destrucció dels sindicats, per la qual cosa els treballadors són amenaçats i assetjats si formen part d'un sindicat o participen en una activitat sindical.

Czarina Musni en un moment de l'entrevista al Mobile Social Congress Foto: Josep Comajoan

Per qui?

Pels militars. Retornant al fenomen explicat anteriorment, les persones treballadores que defensen els drets de contractualització o que demanen unes millores en els estàndards de salut i seguretat en el lloc de treball són perseguits sota el paraigua de l'etiqueta de comunista.

Ara mateix estàs refugiada a Barcelona des del 2021. Per què?

En el fons és una història d'etiqueta de comunista, és a dir, de criminalització i demonització. En la meva organització, com advocats compartim el nostre coneixement amb les persones indígenes o treballadores. Així doncs, pel simple fet de ser advocats i defensar a aquestes persones, ens inclouen en la mateixa lògica. Ara, el govern no només persegueix els defensors dels drets humans, sinó també els qui els defensen.

Amb quin argument?

Si aquests advocats defensen a aquestes persones que són comunistes, els lletrats han de ser comunistes també i, per tant, criminals.

Czarina Musni: «Arran d'aquesta persecució cap als advocats, estic amenaçada i acusada de finançar el terrorisme» Foto: Josep Comajoan

Des que Rodrigo Duterte va assumir la presidència el 2016 i fins al 2022, s'han registrat un total de 176 agressions contra advocats, de les quals 59 han provocat la seva mort. Per què?

Els advocats que defensen els drets humans sempre han estat perseguits, però ara hi ha més casos i, des del 2016, segueixen un patró similar: aquests reben el mateix tipus d'atac que els seus clients. Estan sota vigilància, reben amenaces, així com són assetjats, difamats públicament o víctimes d'atacs vandàlics com insults o amenaces que apareixen pintades a les parets. També, s'han donat casos d'assassinats extrajudicials.

Ser advocat és una professió de risc a Filipines?

No ho hauria de ser, però vivim en un món salvatge. Tenim por. Nosaltres tenim dret a viure una vida digna i, això, és el que defensem.

Per què es vol silenciar els advocats?

Això ho explica d'una manera meravellosa i brillant un professor de la Universitat de l'Índia, Arnold Alamon, on apunta que els polítics que estan en el govern o formen part de l'elit política, al mateix temps, són els capitalistes que tenen els diners, per la qual cosa ocupen aquesta doble posició a la societat. A més, en el cas de Filipines, l'Executiu també forma part de l'exèrcit, ja que el nostre president és el comandant en cap de les forces armades.

Czarina Musni durant la seva intervenció al Mobile Social Congress Foto: Núria Segura Insa

Vols tornar a Filipines?

Per descomptat, cada dia penso a tornar. Arran d'aquesta persecució cap als advocats, estic amenaçada i acusada de finançar el terrorisme. Això és un càrrec molt greu. Quan acumules diferents casos en contra teu, tard o d'hora ets arrestat. Hi ha defensors dels drets humans a la presó, que són detinguts i acusats de càrrecs falsos i inventats. A mesura que van presentant més càrrecs falsos contra ells, la seva estança a la presó es va allargant i, allà, els van trencant.

Estàs a Barcelona, pots treballar des d'aquí per ajudar els d'allà?

Sí, els ajudo amb tot el que puc perquè en el cas dels advocats la nostra pràctica no es limita només als judicis. Els advocats, també, aporten els seus coneixements i habilitats en l'àmbit legal a la comunitat. És una obligació moral: preservar i dignificar la vida.

Les empreses mineres o fàbriques vinculades a la indústria electrònica estan afavorint aquesta situació de vulneració dels drets humans a Filipines?

Sí. De manera implícita sí, però no de forma directa.